

I

(Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 1231/2010,

annettu 24 päivänä marraskuuta 2010,

asetuksen (EY) N:o 883/2004 ja asetuksen (EY) N:o 987/2009 ulottamisesta koskemaan niitä kolmansien maiden kansalaisia, joita nämä asetukset eivät yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi vielä koske

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 79 artiklan 2 kohdan b alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentti ⁽³⁾, neuvosto sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitea ⁽⁴⁾ ovat vaatineet jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kotouttamisen parantamista antamalla heille yhdenmukaiset oikeudet, jotka vastaisivat mahdollisimman hyvin unionin kansalaisten oikeuksia.
- (2) Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto painotti 1 päivänä joulukuuta 2005, että unionin on varmistettava jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu ja että heille olisi pyrittävä tehokkaamman kotouttamispolitiikan avulla an-

tamaan unionin kansalaisten oikeuksiin ja velvollisuuksiin verrattavissa olevat oikeudet ja velvollisuudet.

- (3) Neuvoston asetuksella (EY) N:o 859/2003 ⁽⁵⁾ ulotettiin jäsenvaltioiden lakisäätteisten sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevat asetukset (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72 koskemaan niitä kolmansien maiden kansalaisia, joita nämä asetukset eivät jo koskeneet yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi.

- (4) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, erityisesti sen 34 artiklan 2 kohdassa, tunnustetut periaatteet.

- (5) Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 883/2004 ⁽⁶⁾ korvaa asetuksen (ETY) N:o 1408/71. Asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä 16 päivänä syyskuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 987/2009 ⁽⁷⁾ korvaa asetuksen (ETY) N:o 574/72. Asetus (ETY) N:o 1408/71 ja asetus (ETY) N:o 574/72 kumotaan asetuksen (EY) N:o 883/2004 ja asetuksen (EY) N:o 987/2009 soveltamispäivästä lähtien.

- (6) Asetuksella (EY) N:o 883/2004 ja asetuksella (EY) N:o 987/2009 nykyaikaistetaan ja yksinkertaistetaan merkittävästi yhteensovittamista koskevia sääntöjä sekä vakuutettujen henkilöiden että sosiaaliturvalaitosten kannalta. Ajan tasalle saatettujen yhteensovittamista koskevien sääntöjen tarkoituksena on sosiaaliturvalaitosten osalta nopeuttaa ja helpottaa vakuutetuilla etuuksiin olevia oikeuksia koskevien tietojen käsittelyä ja keventää vastaavia hallinnollisia kustannuksia.

⁽¹⁾ EUVL C 151, 17.6.2008, s. 50.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 9. heinäkuuta 2008 (EUVL C 294 E, 3.12.2009, s. 259), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 26. heinäkuuta 2010 (EUVL C 253 E, 21.9.2010, s. 1). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 7. lokakuuta 2010 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin päätöslauselma, annettu 27. lokakuuta 1999, Tampereella pidetyn Eurooppa-neuvoston kokouksen tuloksista (EYVL C 154, 5.6.2000, s. 63).

⁽⁴⁾ Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto, annettu 26. syyskuuta 1991, kolmansista maista tulevista siirtotyöläisistä (EYVL C 339, 31.12.1991, s. 82).

⁽⁵⁾ EUVL L 124, 20.5.2003, s. 1.

⁽⁶⁾ EUVL L 166, 30.4.2004, s. 1.

⁽⁷⁾ EUVL L 284, 30.10.2009, s. 1.

- (7) Korkeatasoisen sosiaalisen suojelun edistäminen sekä elintason ja elämänlaadun kohottaminen jäsenvaltioissa kuuluvat unionin tavoitteisiin.
- (8) Jotta työnantajat ja kansalliset sosiaaliturvaelimet eivät joutuisi hallinnoimaan monimutkaisia juridisia ja hallinnollisia tilanteita, jotka koskevat ainoastaan pientä henkilöryhmää, on tärkeää, että sosiaaliturva-alan nykyaikais-
tamisesta ja yksinkertaistamisesta saatavat hyödyt otetaan täysimääräisesti käyttöön siten, että käytetään vain yhtä oikeudellista yhteensovittamisvälinettä eli asetusta (EY) N:o 883/2004 yhdessä asetuksen (EY) No 987/2009 kanssa.
- (9) On siis tarpeen antaa säädös, jolla korvataan asetus (EY) N:o 859/2003 ja jonka pääasiallisena tarkoituksena on korvata asetuksen (EY) N:o 1408/71 soveltaminen asetuksen (EY) N:o 883/2004 soveltamisella sekä asetuksen (EY) N:o 574/72 soveltaminen asetuksen (EY) N:o 987/2009 soveltamisella.
- (10) Asetuksen (EY) N:o 883/2004 ja asetuksen (EY) N:o 987/2009 soveltaminen kolmansien maiden kansalaisiin, joihin näitä asetuksia ei yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi vielä sovelleta, ei saa antaa asianomaisille mitään oikeutta maahantuloon, oleskeluun, asumiseen tai pääsyyn työmarkkinoille jäsenvaltiossa. Tämän mukaisesti asetusta (EY) N:o 883/2004 ja asetusta (EY) N:o 987/2009 olisi sovellettava siten, ettei rajoiteta jäsenvaltion oikeutta olla myöntämättä, peruuttaa tai kieltäytyä uusimasta maahantulosta, oleskelusta tai työnteosta varten asianomaisessa jäsenvaltiossa myönnettyä lupaa unionin oikeuden mukaisesti.
- (11) Asetusta (EY) N:o 883/2004 ja asetusta (EY) N:o 987/2009 olisi tämän asetuksen nojalla sovellettava ainoastaan siltä osin kuin asianomaisella henkilöllä on jo ennestään laillinen asuinpaikka jonkin jäsenvaltion alueella. Laillisen asuinpaikan olisi siten oltava ennakkoehto näiden asetusten soveltamiselle.
- (12) Asetusta (EY) N:o 883/2004 ja asetusta (EY) N:o 987/2009 ei olisi sovellettava tilanteessa, jossa kaikki osatekijät rajoittuvat yhteen jäsenvaltioon. Tämä koskee muun muassa tilannetta, jossa kolmannen maan kansalaisella on yhteyksiä ainoastaan kolmanteen maahan ja yhteen ainoaan jäsenvaltioon.
- (13) Edellytys laillisesta asuinpaikasta jäsenvaltiossa ei saisi vaikuttaa oikeuksiin, jotka johtuvat asetuksen (EY) N:o 883/2004 soveltamisesta työkyvyttömyys-, vanhuus- tai perhe-eläkkeisiin ja jotka yksi tai useampi jäsenvaltio on myöntänyt kolmannen maan kansalaiselle, joka on aiemmin täyttänyt tämän asetuksen edellytykset, taikka tällaisen kolmannen maan kansalaisen jälkeen eläville heidän asuessaan kolmannessa maassa, sikäli kuin heidän oikeutensa perustuvat työntekijänä olleeseen henkilöön.
- (14) Edellytyksenä sille, että asetuksen (EY) N:o 883/2004 64 artiklassa säädetty oikeus työttömyysetuuksiin säilyy, on että asianomainen henkilö rekisteröityy työnhakijaksi kunkin sellaisen jäsenvaltion työvoimaviranomaisille, johon hän siirtyy. Näitä säännöksiä olisi näin ollen sovellettava kolmannen maan kansalaisen ainoastaan, jos hänellä on, tapauksen mukaan hänen oleskelulupansa tai pitkään oleskelleen henkilön asemansa perusteella, oikeus rekisteröityä työnhakijaksi sen jäsenvaltion työvoimaviranomaisille, johon hän siirtyy, ja työskennellä siellä laillisesti.
- (15) Tällä asetuksella ei saisi olla vaikutusta niihin oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotka johtuvat kolmansien maiden kanssa tehdyistä kansainvälisistä sopimuksista, joiden osapuoli unioni on ja joilla myönnetään sosiaaliturvaan kuuluvia etuja.
- (16) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita niihin liittyvien rajatylittävien tilanteiden takia, vaan ne voidaan ehdotetun toiminnan unionin laajuisen ulottuvuuden vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi hyväksyä toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.
- (17) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetystä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on 24 päivänä lokakuuta 2007 päivätyllä kirjeellä ilmoittanut haluavansa osallistua tämän asetuksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.
- (18) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.
- (19) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetystä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetusta (EY) N:o 883/2004 ja asetusta (EY) N:o 987/2009 sovelletaan niihin kolmansien maiden kansalaisiin, joita nämä asetukset eivät yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi vielä koske, sekä heidän perheenjäseniinsä ja heidän jälkeensä eläviin edellyttäen, että heillä on laillinen asuinpaikka jonkin jäsenvaltion alueella ja että he ovat tilanteessa, jonka kaikki osatekijät eivät rajoitu yhteen jäsenvaltioon.

2 artikla

Kumotaan asetus (EY) N:o 859/2003 niiden jäsenvaltioiden välillä, joita tämä asetus sitoo.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Strasbourgissa 24 päivänä marraskuuta 2010.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BUZEK

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

O. CHASTEL
